Република Србија

УПРАВНИ СУД
Одељење у Нишу

II-4 У.7101/10 (2009)

Дана: 21.10.2010.године

Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Николе Динића, председника већа, Драгана Јовановића и Милорада Тешића, чланова већа, са судијским помоћником Бисерком Савић, записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Јеврејске општине Београд, Београд, Краља Петра 71-а, са Рајном Андрић, адвокатом из Београда, Улица Светозара Марковића 19, као пуномоћником, ради поништаја закључка Дирекције за реституцију Републике Србије, број 143-03-46-00-00686/2007 од 25.12.2008.године, у предмету враћања стана, у нејавној седници већа одржаној дана 21.10.2010.године, донео је:

П Р Е С У Д У

Тужба **СЕ ОДБИЈА.**

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним закључком Дирекције за реституцију Републике Србије, број 143-03-46-00-00686/2007 од 25.12.2008.године, одбачен је захтев тужиоца, за враћање двособног стана број ..., на трећем спрату зграде, ул. ... број ... у Београду, КО ..., због непостојања услова за покретање поступка.

Тужбом поднетом Врховном суду Србије у Београду дана 10.02.2009. године, која је код тог суда заведена под бројем У-952/09, тужилац оспорава законитост оспореног решења због погрешне примене закона, повреде правила поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања. Наводи да је тужени орган правилно констатовао чињенице: да је предметни стан био власништво пок.

А.А., који је својим тестаментом за јединог наследника свог имања одредио супругу Б.Б., с`тим да по њеној смрти извршиоци завештања оснују два фонда под називом „Фонд В.В., у спомен њихових родитеља“, од којих ће један бити основан при Београдском универзитету и којим ће управљати Универзитетски савет, с`тим што ће за оснивање тог фонда бити издвојена 1/3 заоставштине преостале по смрти супруге оставиоца, Б.Б., док ће друге 2/3 преостале заоставштине послужити за оснивање самосталног фонда под истим именом, којим ће управљати извршиоци тестамента, а после њих Црквено школска Јеврејска општина у Београду, Сефарског обреда; да је актом из 1949. године основан „Фонд В.В., у спомен њихових родитеља“ при Београдском универзитету, чију имовину чини 1/3 чисте заоставштине пок. А.А., а да је актом из 1958. године одобрено оснивање самосталног фонда под истим називом, чију имовину чини 2/3 исте заоставштине; као и да је предметна непокретност, као власништво „Фонда В.В.“, национализована решењем Комисије за национализацију при НОО Општине Стари град у Београду од 16.09.1959. године. Истиче да је на овако утврђено чињенично стање тужени погрешно применио одредбе Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама и указује да је одбацивање захтева, уз образложење туженог да иста није одузета од цркве или вераске заједнице, већ од задужбине (као правног лица), а без предходног утврђивања сврхе и циља оснивања задужбине односно утврђивања правне природе саме задужбине као такве, разлог за поништај оспореног решења. У тужби даље наводи да квалификацију једне задужбине, као задужбине верске заједнице, у битном детерминишу циљ и сврха оснивања задужбине или фонда, односно одређивање начина на који ће се њима управљати, користити имовина и распоређивати корист остварена коришћењем те имовине. Сагласно изнетом, јасно је да је предметна имовина у моменту одузимања била власништво задужбине, која по својој правној природи представља задужбину верске заједнице будући да је из исправе о њеном оснивању јасно одређен начин на који ће се вршити расподела прихода остварених искоришћавањем имовине. Стога је став туженог органа о томе да нису испуњени услови за вођење поступка неоснован. Са изложеног предлаже да суд тужбу усвоји, оспорени закључак поништи и сам реши ову управну ствар усвајањем захтева и враћањем предметне непокретности, или да предмет врати туженом органу на поновни поступак и одлучивање.

Тужени орган је, у одговору на тужбу, остао при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије као

неосновану.

Управном суду су дана 01.01.2010.године, на основу члана 89. и члана 90. став 1. Закона о уређењу судова („Сл.гласник РС“ број 116/08 и 104/09), уступљени предмети Врховног суда Србије и окружних судова у којима до 31.12.2009.године није донета коначна одлука, а за које је надлежан Управни суд, на основу члана 29. став 1. истог Закона.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и свих списа ове управне ствари, поступајући на основу члана 77. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 111/09), по правилима поступка прописаним одредбама Закона о управним споровима („Сл.лист СРЈ“ број 46/96), Управни суд је нашао:

Тужба је неоснована.

Из списа предмета ове управне ствари произлази да је у поступку који је претходио доношењу оспореног закључка утврђено је да је овде тужилац, Јеврејска општина Београд у складу са Законом о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама поднела захтев за враћање одузете непокретне имовине - двособног стана број ..., на трећем спрату зграде, ул. … број ... у Београду, КО ..., уз који захтев су поднети и одговарајући докази. Из поднетих доказа утврђено је да је непокретност која је предмет захтева за реституцију била својина сада пок. А.А. бив. из Београда, који је тестаментом проглашеним код Среског суда за Град Београд дана 31.08.1933. године на протоколу број 11399, одредио да се за случај његове смрти од целокупне његове имовине, која ће се, након смрти његове супруге Б.Б. уновчити и од које ће се, по исплати свега што је тестаментом одредио, образовати два фонда која ће носити име „ФондВ.В., у спомен њихових родитеља“, од којих ће један, сачињен од 1/3 преосталог капитала, бити при Београдском универзитету и којим ће управљати Универзитетски савет, док ће се од 2/3 тог капитала основати самостални фонд под истим називом, који ће се трошити наменски, како је тестаментом одредио. Решењем Министарства просвете број 2954 од 22.10.1949. године, основан је Фонд под именом „Фонд В.В., у спомен њихових родитеља“, којим ће управљати Универзитетски савет београдског универзитета, а актом број 560/57 од 24.12.1958. године одобрено је оснивање Фонда под истим називом, чија се имовина састоји од 2/3 целокупне заоставштине пок. Бенциона Були и којим ће управљати одбор од три члана образован у смислу тестамента који је сачинио. Такође је утврђено да је наведени Фонд уведен у Регистар задужбина под бројем 716, који се води у Задужбинском одсеку, као и да је предметна непокретност,

као власништво „Фонда В.В:“, национализована решењем број 582/59 од 16.09.1959. године, Комисије за национализацију при НОО Општине Стари град у Београду.

Одредбом члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“ број 46/2006) прописано је између осталог да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава.

Чланом 9 став 1. Закона о црквама и верским заједницама прописано је да цркве и верске заједнице које су регистроване у складу са овим законом имају својство правног лица, а чланом 26. став 1. истог закона прописано је да цркве и верске заједнице обезбеђују средства за обављање своје делатности од прихода из сопствене имовине, задужбина, легата и фондова, наслеђивања, поклона и прилога, и других правних послова и делатности на непрофитним основама.

Чланом 4. став 1. Закона о задужбинама, фондацијама и фондовима („Службени гласник СРС“ број 59/89) прописано је да задужбине могу основати физичка лица сопственим средствима, чланом 8. став 1. истог закона прописано је да уписом у регистар, задужбина, фондација и фонд стичу својство правног лица, а чланом 12. истог закона прописано је да задужбине, фондације и фондови могу располагати правима средствима и имати непокретне или покретне ствари.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари Управни суд налази да се ради о фонду који је настао поклањањем имовине у приватној својини ради постизања одређених друштвено корисних циљева, па као такав представља установу која има својство правног лица. Фонд представља специфичну установу грађанског права, а та специфичност огледа се у томе што не припада у правном смислу те речи ни појединцу, ни друштву, него се само наменски даје на коришћење друштву. Поклањање имовине има за циљ испуњење налога фондатора ради постизања друштвено корисног циља, а не стицање права својине на тој имовини од стране лица одређеног да управља фондом. Стога мотив фондатора, како то сматра тужени, не одређује нити утиче на стицање права својине, па је по оцени Управног суда, правилно поступио тужени орган када је одбацио захтев тужиоца налазећи да није титулар права својине на непокретној имовини која је предмет захтева за реституцију, јер се у овом случају не ради о имовини која је предмет враћања по одредбама члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама.

Са изнетих разлога, по оцени суда, оспореним решењем туженог органа није повређен закон на штету тужиоца, па је на основу члана 41. став 2. Закона о управним споровима (Сл.лист СРЈ број 46/96) одбио тужбу као неосновану, одлучујући као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 21.10.2010. године, II-4 У.7101/10 (2009)

Записничар Председник већа-судија

Бисерка Савић,с.р. Никола Динић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЈК